

شماره .....  
تاریخ .....  
۱۴۰۵ / ۳ / ۲۳  
۲۶۰۷۳  
ت ۶۵۶۵۵ هـ

  
جمهوری اسلامی ایران  
**رئیس جمهور**  
**تصویب نامه هیئت وزیران**

بسمه تعالی  
«با صلوات بر محمد و آل محمد»

وزارت نیرو - وزارت نفت - وزارت صنعت، معدن و تجارت  
وزارت جهاد کشاورزی - وزارت امور اقتصادی و دارایی  
سازمان برنامه و بودجه کشور - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران  
سازمان حفاظت محیط زیست

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۵/۲/۳۰ به پیشنهاد وزارتخانه‌های نیرو و جهاد کشاورزی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آئین‌نامه رفع موانع احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر را به شرح زیر تصویب کرد:

### آئین‌نامه رفع موانع احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر

**ماده ۱-** مطابق دستورالعمل اصلاحی ضوابط واگذاری اراضی ملی و دولتی موضوع ابلاغیه شماره ۰۲۰/۱۸۴۶۵۹ مورخ ۱۴۰۳/۷/۲۹ وزیر جهاد کشاورزی، به هر شخص حقیقی و حقوقی با رعایت شرایط زیر فقط برای یک بار زمین برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر واگذار می‌گردد و واگذاری بعدی حسب مورد با تأیید دستگاه ذی‌ربط یا واحد صادرکننده جواز تأسیس و موافقت اصولی و یا با تشخیص ضرورت و موافقت کمیسیون مربوط امکان‌پذیر است:

الف- اهلیت‌سنجی متقاضی و دریافت تضمین لازم از وی برای اجرا و اتمام طرح (پروژه) با هر ظرفیت طبق زمان‌بندی وزارت نیرو (سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق ایران (ساتبا)) صورت می‌پذیرد.

ب- در صورت عدم اقدام لازم توسط متقاضی ظرف یک سال بعد از تحویل اراضی و تشخیص تعلل و تخلف وی، قرارداد منعقد شده توسط هیئت نظارت موضوع ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب ۱۳۸۶ با اصلاحات بعدی آن که در این آئین‌نامه «قانون» نامیده می‌شود، فسخ و اراضی مسترد می‌شود. مشمولین این بند



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره .....  
تاریخ ۱۴۰۳/۳/۱۴  
۲۶۰۷۳ / ات ۶۵۶۵۵ هـ

تا پنج سال پس از اعلام فسخ قرارداد، امکان استفاده از اراضی ملی و دولتی برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر را نخواهند داشت.

تبصره- وزارت نیرو مکلف است از طریق سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق ایران (ساتبا) یا شرکت‌های برق منطقه‌ای استانی به صورت مستمر بر اجرای طرح (پروژه)‌های موضوع قرارداد واگذاری زمین نظارت داشته و گزارش پیشرفت فیزیکی طرح (پروژه)‌ها را در مدت اجرا مطابق تبصره (۲) ماده (۴) آئین‌نامه اجرایی ماده (۳۳) اصلاحی قانون موضوع تصویب‌نامه شماره ۹۵۷۰۸/ت/۵۱۱۸۴ هـ مورخ ۱۳۹۴/۰۷/۲۲ به طور سالانه دو بار (هر شش ماه) به دبیرخانه هیئت نظارت ارائه نماید.

ج- پرداخت بهای اعیانی و ابنیه و مستحقات احتمالی احداثی موضوع ماده (۳۳) اصلاحی قانون، مطابق بند (ج) ماده (۸) آئین‌نامه اجرایی ماده مذکور، از طریق متقاضی جدید مجاز است.

د- موارد یادشده در قراردادهای اجاره موضوع پیوست آئین‌نامه اجرایی ماده (۳۳) اصلاحی قانون، درج می‌شود.

**ماده ۲-** اراضی موضوع مواد (۱) و (۶) این آئین‌نامه در مالکیت دولت باقی می‌ماند و صرفاً در دوره اجرا و بهره‌برداری از طرح (پروژه)، به صورت اجاره در اختیار مجری قرار می‌گیرد.

**ماده ۳-** اجاره بهای سالانه موضوع تبصره ماده (۲۳) دستورالعمل مذکور در ماده (۱) این آئین‌نامه در خصوص اراضی واگذار شده برای طرح (پروژه)‌های موردنظر این آئین‌نامه، توسط کمیسیون موضوع تبصره یادشده، پیش از بهره‌برداری نیروگاه و در طول بازه زمانی احداث (مطابق جدول زمان‌بندی ضمیمه طرح (پروژه))، به میزان بیست درصد (۲۰٪) ارزش معاملاتی یا قیمت منطقه‌ای تعیین می‌شود.

**ماده ۴-** تعیین اجاره بهای اراضی موضوع اجرای طرح (پروژه)‌های احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر در حریم شهر حداکثر ظرف ده روز و از طریق مقرر در آئین‌نامه نحوه تعیین کارشناس برای دستگاه‌های اجرایی موضوع تصویب‌نامه شماره ۱۲۳۳۴۷/ت/۵۴۸۰۲ هـ مورخ ۱۴۰۲/۷/۱۵ با اصلاحات بعدی صورت می‌گیرد. در صورتی که ظرف ده روز مبلغ اجاره از طریق ارجاع به کارشناس موضوع آئین‌نامه یادشده انجام نشود، تعیین مبلغ اجاره‌بها با ارجاع به کارشناس رسمی توسط اداره کل راه و شهرسازی مربوط صورت می‌گیرد.

**ماده ۵-** کلیه مراحل صدور مجوز تغییر کاربری اراضی و واگذاری اراضی ملی و دولتی برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر و استعلام‌های مورد نیاز موضوع ماده (۴) آئین‌نامه استفاده از



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۲۶۰۷۳

ت/ ۶۵۶۵۵ هـ

شماره  
تاریخ ۱۴۰۵ / ۳ / ۲۳

اراضی، احداث بنا و تأسیسات در خارج از حریم شهرها و محدوده روستاها موضوع تصویب نامه شماره ۳۱۶۳۶/ت/۴۷۰۹۷ هـ مورخ ۱۳۹۱/۲/۲۰ با اصلاحات بعدی، در مورد احداث نیروگاه های تجدیدپذیر الزامی بوده و باید از طریق سامانه پنجره واحد زمین صورت پذیرد. سازمان انرژی های تجدیدپذیر و بهره وری انرژی برق ایران (ساتبا) و سازمان امور اراضی کشور موظفند گزارش مراحل صدور مجوز و پیشرفت طرح (پروژه) ها را هر دو ماه یکبار به کارگروه موضوع ماده (۱۶) آئین نامه مذکور جهت بررسی و رفع موانع پیش رو ارائه دهند.

تبصره- مهلت پاسخگویی به استعلام های مورد نیاز برای احداث نیروگاه تجدیدپذیر برای کلیه دستگاه ها دو هفته تعیین می شود. کلیه دستگاه های استعلام شونده موظفند پاسخ خود را ظرف مهلت تعیین شده اعلام نمایند و عدم پاسخگویی در مهلت مقرر به منزله پاسخ مثبت تلقی می گردد.

**ماده ۶-** با توجه به عدم لزوم احداث بنا و مستحذات اساسی در طرح پرونده های مربوط به احداث نیروگاه های تجدیدپذیر در کارگروه زیربنایی، توسعه روستایی، عشایری، شهری و آمایش سرزمین و محیط زیست، موضوع بند (ب) ماده (۴) آئین نامه اجرایی شورای برنامه ریزی و توسعه استان (تصویب نامه شماره ۲۹۰۱۸/ت/۵۴۴۸۷ هـ مورخ ۱۳۹۸/۳/۱۲ با اصلاحات بعدی) و اخذ استعلام از اداره کل راه و شهرسازی، موضوع آئین نامه استفاده از اراضی، احداث بنا و تأسیسات در خارج از حریم شهرها و محدوده روستاها موضوع تصویب نامه شماره ۳۱۶۳۶/ت/۴۷۰۹۷ هـ مورخ ۱۳۹۱/۲/۲۰ با اصلاحات بعدی ضروری نمی باشد. همچنین، ضرورتی به طرح پرونده های موصوف که در حریم شهر واقع شده اند، در کارگروه مذکور نیست.

**ماده ۷-** با هدف تسهیل در تأمین تجهیزات نیروگاه های تجدیدپذیر از طریق واردات:

الف- وزارت نیرو موظف است معیار و استانداردهای تجهیزات مورد نیاز این آئین نامه را با رعایت اولویت تأمین از داخل، حداکثر تا دو هفته پس از ابلاغ این آئین نامه تعیین و برای بارگذاری در سامانه سازمان توسعه تجارت به وزارت صنعت، معدن و تجارت ارسال نماید.

ب- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است سازوکار ثبت سفارش تجهیزات نیروگاه های تجدیدپذیر را تا سقف سی (۳۰) هزار مگاوات، به گونه ای تنظیم نماید که ثبت سفارش در اولویت (با کمترین زمان و بر پایه نظر و مسئولیت وزارت نیرو و خارج از تعهدات وزارت صنعت، معدن تجارت) انجام پذیرد.



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۳۶۰۷۳  
تاریخ ۱۴۰۵ / ۳ / ۲۳  
تاریخ ۶۵۶۵۵ هـ

پ- اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران موظف است فرآیند صدور و تمدید کارت بازرگانی برای واردکنندگان تجهیزات نیروگاه‌های تجدیدپذیر مرتبط با این آئین‌نامه را به گونه‌ای تسهیل نماید که وقفه‌ای برای واردات تجهیزات مورد نیاز ایجاد نشود.

ت- سقف واردات تجهیزات نیروگاه‌های تجدیدپذیر و میزان و سهم ساخت داخل این تجهیزات توسط وزارت نیرو تعیین می‌شود.

ث- به منظور استفاده از صرفه‌جویی‌های حاصل از مقیاس و جلوگیری از تنوع این نیروگاه‌ها، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری وزارت نیرو زمینه تجمیع تقاضا و مشارکت سازندگان داخلی و خارجی را فراهم نماید.

ج- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است مطابق بسته تأمین مالی (موضوع ماده ۸) این آئین‌نامه) نسبت به تأمین ارز مورد نیاز متقاضیان با اولویت اقدام کند.

چ- وزارت امور اقتصادی و دارایی (از طریق گمرک جمهوری اسلامی ایران) موظف است حداکثر ظرف یک ماه پس از ابلاغ این آئین‌نامه با همکاری وزارت نیرو و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران دستورالعمل ترخیص تجهیزات وارداتی موضوع این آئین‌نامه را به گونه‌ای تنظیم نماید که تجهیزات در کمترین زمان ممکن از مبادی مجاز گمرکات کشور ترخیص گردند.

ماده ۸- با هدف تسهیل در تأمین مالی ریالی و ارزی این آئین‌نامه:

الف- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است با همکاری وزارت نیرو پس از ابلاغ این آئین‌نامه، بسته تأمین مالی ارزی و ریالی، نحوه تسهیل در توثیق وثایق و نحوه تأمین ارز برای بازپرداخت بدهی واردکنندگان تجهیزات نیروگاهی تجدیدپذیر را تهیه و ابلاغ نماید.

ب- وزارت امور اقتصادی و دارایی (از طریق سازمان سرمایه‌گذاری و کمک‌های اقتصادی و فنی) موظف است با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و با رعایت قوانین مربوط از جمله قوانین بودجه سنواتی، فرایند استفاده از ظرفیت خطوط اعتباری تأمین مالی خارجی (فاینانس) جهت تأمین مالی طرح‌های موضوع این آئین‌نامه به میزان پنج میلیارد (۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) دلار را اجرایی نماید و گزارش کتبی اقدامات صورت گرفته در این خصوص را هر (۳) ماه یکبار به اعضای کارگروه موضوع ماده (۱۶) این آئین‌نامه اعلام نماید.



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۲۶۰۲۳ / ات ۶۵۶۵۵ هـ  
تاریخ ۱۴۰۵ / ۳ / ۲۳

**ماده ۹-** با هدف اقتصادی نمودن سرمایه‌گذاری نیروگاه‌های تجدیدپذیر موضوع این آئین‌نامه:  
الف- برق تولیدی نیروگاه‌های موضوع این آئین‌نامه تا پایان عمر نیروگاه متعلق به سرمایه‌گذاران آن است.

ب- اعمال نرخ‌های تکلیفی برای خرید و فروش برق تولیدی نیروگاه‌های موضوع این آئین‌نامه ممنوع می‌باشد.

**ماده ۱۰-** به منظور فراهم نمودن شرایط فروش برق تولیدی نیروگاه‌های تجدیدپذیر موضوع این آئین‌نامه، وزارت نیرو مکلف است:

الف- مجوز صادرات برق تولیدی نیروگاه‌های تجدیدپذیر موضوع این آئین‌نامه را به غیر از زمان اوج مصرف صادر نماید. اخذ هزینه انتقال و هموارسازی با رعایت قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها مصوب ۱۴۰۲ ممنوع است.

ب- مجوز فروش برق تولیدی در تابلوی سبز بورس انرژی و یا در قالب قراردادهای دو جانبه با صنایع و با شرایط تضمین برق پایدار را صادر نماید. اخذ هزینه انتقال و هموارسازی با رعایت قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت‌ها مصوب ۱۴۰۲ ممنوع است.

پ- امکان استفاده از خطوط انتقال برق برای فروش یا صادرات برق تولیدی را در حد ظرفیت شبکه فراهم کند.

**ماده ۱۱-** وزارت نیرو موظف است برنامه افزایش بازدهی (راندمان) نیروگاه‌های حرارتی از محل سوخت صرفه‌جویی شده/ مصرف نشده را تهیه و ظرف یک ماه به شورای اقتصاد جهت بررسی و تصویب ارایه نماید.

**ماده ۱۲-** وزارت نیرو مکلف است حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آئین‌نامه، با هدف ارتقای بهره‌وری، کاهش آلاینده‌گی و نوسازی ناوگان تولید برق کشور، برنامه خروج تدریجی نیروگاه‌های حرارتی فرسوده و جایگزینی آن‌ها با نیروگاه‌های تجدیدپذیر به ویژه خورشیدی را جهت بررسی و تصویب به شورای اقتصاد ارائه نماید. در این راستا، استفاده از ابزارهای اقتصادی از جمله اعطای گواهی صرفه‌جویی سوخت (سوخت مصرف نشده) به سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در چارچوب قوانین و مقررات مربوط، در دستور کار قرار گیرد.



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۲۶۰۷۳ / ت ۶۵۶۵۵ هـ

شماره  
تاریخ ۱۴۰۵ / ۳ / ۲۳

**ماده ۱۳-** وزارت نیرو موظف است بسته نظام تنظیم گری در خصوص تولید برق تجدیدپذیر را در چارچوب قوانین ظرف دو ماه پس از ابلاغ این آئین نامه تهیه و به تصویب شورای اقتصاد برساند.

**ماده ۱۴-** با توجه به اهمیت رعایت الزامات پدافند غیرعامل در تأمین پایدار انرژی، حداقل پنج هزار (۵۰۰۰) مگاوات از ظرفیت موضوع این آئین نامه، به احداث نیروگاه های خورشیدی پشت بامی، انشعابی و تجمعی با قابلیت تولید و مصرف در محل و مجهز به سامانه های ذخیره سازی انرژی اختصاص می یابد. این ظرفیت به طور ویژه برای واحدها و مجتمع های مسکونی در کلان شهرهای کشور و مراکز اسکان موقت در شرایط اضطراری و مدیریت بحران در استان های منتخب کشور اختصاص می یابد. سازوکار تأمین مالی این بخش بر مبنای مشارکت عمومی - خصوصی بوده و ضوابط اجرایی، فنی و اقتصادی آن، حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آئین نامه، توسط کارگروه موضوع ماده (۱۶) این آئین نامه، تدوین و پس از تصویب هیئت وزیران، به دستگاه های ذی ربط ابلاغ خواهد شد.

**ماده ۱۵-** وزارت نیرو موظف است، برق سبز خریداری شده توسط مشترکین را به صورت هموار و تامین شده (بدون قطعی) از طریق شبکه برق سراسری به آنها تحویل نماید. چنانچه برق خریداری شده در تابلوی برق سبز بورس انرژی به دلیل محدودیت های شبکه برق به آنان قابل تحویل نباشد، شرکت مادر تخصصی مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر) موظف است از طریق شرکت های برق منطقه ای / شرکت های توزیع، به میزان برق تحویل نشده، یک و چهار دهم (۱.۴) برابر متوسط قیمت نماد مورد معامله در تابلوی سبز در آن دوره را به منظور جبران خسارت وارده به خریداران برق در صورت حساب آنها منظور نماید.

**ماده ۱۶-** به منظور هماهنگی و رفع موانع اجرایی این آئین نامه، کارگروهی به ریاست رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور و متشکل از معاونان ذی ربط وزارتخانه های نیرو، صنعت، معدن و تجارت، نفت، جهاد کشاورزی، امور اقتصاد و دارایی و کشور و معاون ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست تشکیل می گردد. کارگروه موظف است گزارش پیشرفت این آئین نامه را به طور مستمر به هیئت وزیران اعلام نماید.

**ماده ۱۷-** سازمان انرژی های تجدیدپذیر و بهره وری انرژی برق ایران (ساتبا) و شرکت های بهره بردار شبکه های توزیع و انتقال برق موظفند شرایط اتصال نیروگاه های متعلق به بخش خصوصی را به شبکه



جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۲۳ / ۳ / ۱۴۰۵

تاریخ ۶۵۶۵۵ هـ

سراسری برق، بدون تبعیض نسبت به نوع یا نام تجاری سازنده تجهیزات و صرفاً در صورت احراز کیفیت و تحقق میزان برق برنامه ریزی شده، فراهم نمایند.

**ماده ۱۸-** این آئین نامه جایگزین آیین نامه رفع موانع احداث نیروگاه های تجدید پذیر موضوع تصویب نامه شماره ۲۳۸۷۰۰/ت/۶۲۰۵۴ هـ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۳ با اصلاحات بعدی آن می شود.

مستعار  
معاون اول رئیس جمهور

**رونوشت به** دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، معاونت های رئیس جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، استانداری ها، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

۲۶۰۷۳  
ت/۶۵۶۵۵ هـ  
شماره  
تاریخ ۱۴۰۵/۳/۲۲

جمهوری اسلامی ایران  
رئیس جمهور  
تصویب نامه هیئت وزیران

سراسری برق، بدون تبعیض نسبت به نوع یا نام تجاری سازنده تجهیزات و صرفاً در صورت احراز کیفیت و تحقق میزان برق برنامه ریزی شده، فراهم نمایند.

ماده ۱۸- این آئین نامه جایگزین آیین نامه رفع موانع احداث نیروگاه های تجدیدپذیر موضوع تصویب نامه شماره ۲۳۸۷۰۰/ت/۶۲۰۵۴ هـ مورخ ۱۴۰۲/۱۲/۲۳ با اصلاحات بعدی آن می شود.

محمدرضا عارف  
معاون اول رئیس جمهور  
مسئول امور

| تنظیم | بازبینی | تأیید | تأیید نهایی |
|-------|---------|-------|-------------|
|       |         |       |             |

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها و مؤسسات دولتی، معاونت های رئیس جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، استانداری ها، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.